

I *Palæstina-spørgsmålet* gav både Israel og araberne udtryk for deres velkendte standpunkter. Israel havde mærket sig arabernes udtalelser om, at striden mellem Indien og Pakistan kunne løses ved forhandlinger, og håbede, at det samme var tilfældet for så vidt angik uoverensstemmelserne mellem Israel og dets naboer. — Araberstaterne håbede, at oprettelsen af Den palæstinensiske Befrielsesorganisation ville føre til en tilbageerobring af de „zionistisk besatte“ områder, og krævede i øvrigt de arabiske flygtninge genindsat i deres retigheder i Palæstina. Jordan og Saudi Arabien krævede udnævnt en „UN Custodian of Arab Property in Palestine“, der skulle sikre, at indtægter fra arabisk ejendom blev benyttet til at forbedre flygtningenes kår. Jordan og Syrien udtrykte frygt over, at Israel angiveligt skal være ved at udvikle egne atomvåben.

Ikke-indblanding.

Sovjetunionen foreslog, at FN burde legalisere princippet om ikke-indblanding i andre landes indre anliggender, og krævede et punkt herom optaget på Generalforsamlingens dagsorden. Udenrigsminister Gromyko forelagde samtidig et udkast til en deklARATION om ikke-indblanding.

Det sovjetiske initiativ blev hilst velkommen fra østlig side som et nødvendigt supplement til kolonideklARATIONEN samt af adskillige uforpligtede lande. Argentina talte i denne forbindelse om nødvendigheden af at finde veje og midler til at standse undergravende virksomhed, medens Venezuela efterlyste en konvention, hvorefter der kan vedtages sanktioner imod de lande, der blander sig i andre landes forhold ved sådan virksomhed. Malaysia og Thailand kunne give forslaget deres støtte, såfremt det kunne bidrage til at modarbejde såkaldte nationale frihedsbevægelser, såsom det kinesisk fjernstyrede oprør i og angreb på Sydvietnam.

Bilæggelse af tvister.

Da krig i dag er et alt for farligt middel til afgørelse af tvister, havde Storbritannien ønsket optaget et punkt på dagsordenen om fredelig bilæggelse af tvistigheder, for at

dette spørgsmål kunne gøres til genstand for en gennemgribende undersøgelse, eventuelt ved i første række at henvise spørgsmålet til en repræsentativ arbejdsgruppe af fremtrædende juridiske og politiske „viismænd“. Efter britisk opfattelse burde juridiske tvister altid henvises til voldgift eller til afgørelse af Den mellemfolkelige Domstol, hvis tvungne jurisdiktion bør anerkendes af alle stater. Andre tvister vil ofte kunne bilægges ved forligsbehandling eller mægling, sommetider under FN, sommetider under en regional organisation. Endvidere er det vigtigt at kunne fastslå de faktiske omstændigheder omkring en konflikt („fact finding“), da den blotte udredning af kendsgerningerne vil kunne anviser en rimelig løsning på en strid.

Flere lande, herunder Danmark, hilste det britiske initiativ velkommen. Argentina og Philippinerne foreslog, at der blev indgået en almindelig multilateral traktat om Den mellemfolkelige Domstols bindende jurisdiktion for så vidt angår de konflikter, der er opregnet i Domstolens statutter art. 36, stk. 2. Japan henledte opmærksomheden på den fortegnelse over eksperter vedrørende undersøgelse og forligsbehandling, som blev oprettet af tredje Generalforsamling ved resolution 268 D (III), og foreslog, at man gjorde brug af disse eksperter. Ceylon anbefalede udsendelse til eventuelle konfliktområder af en stående gruppe fremtrædende eksperter, der på FN's vegne skulle kunne forhandle med de stridende parter og afgive beretning til verdensorganisationen.

Menneskerettighederne.

Adskillige talere ønskede konventionerne om menneskerettighederne og disses gennemførelsesforanstaltninger vedtaget snarest, og flere fandt, at Costa Ricas forslag om udnævnelsen af en FN-højkommissær for menneskerettigheder fortjente alvorlig overvejelse.

Flygtninge.

Liberia, Uganda og Somalia henledte opmærksomheden på, at flygtningespørgsmålet i Europa var trådt i baggrunden,